

BESLUT

2015-03-30

Dnr: 14/02861

SAKEN

Aktuellt, SVT2, 2014-11-28, inslag om den brittiske premiärministerns utspel om invandring; fråga om saklighet

BESLUT

Inslaget fälls. Granskningsnämnden anser att det strider mot kravet på saklighet.

FÖRELÄGGANDE

SVT ska på lämpligt sätt offentliggöra nämndens beslut.

INSLAGET

Inslaget handlade om att den brittiske premiärministern David Cameron hade presenterat ett antal tuffa förslag för att strama åt invandringen från andra EU-länder. I reportaget sades följande.

(Rep.) – I går visade nya siffror att nettoinvandringen till Storbritannien ökat med 260 000 personer det senaste budgetåret, långt ifrån premiärminister David Camerons mål att skära ner nettoinvandringen till 100 000 personer årligen. Pressad av att han i dag inte kan kontrollera invandringen från EU, det invandringsfientliga partiet UKIP:s framgångar och att det är parlamentsval i maj nästa år, föreslår därför Cameron i dag: (David Cameron) – EU-migranter ska ha ett jobberbudande innan de kommer hit. Våra skattebetalare svarar inte för deras försörjning. Väl här får de inga bidrag eller subventionerade bostäder förrän tidigast efter fyra år.

Därefter följde en direktsänd intervju mellan *Aktuells* programledare och Sveriges Televisions (SVT) korrespondent i Bryssel, NN. NN redogjorde bland annat för hur David Camerons förslag togs emot i EU. Vidare sades även följande.

(Pgl.) – Men den absolut största invandringen till Storbritannien det är från länder utanför EU. Varför är det så mycket fokus på just EU-migranterna? (NN) – Ja, det är ganska många som kommer från Europa till Storbritannien för att arbeta. Det kan vi ibland se på... till exempel från Sverige kommer många svenska ungdomar dit och vill

söka jobb. Men i Storbritannien gäller bara hur många och det är det enda debatten handlar om. Hur många kan man begränsa och hur många kan man stoppa? Det här är en politisk debatt som förts av UKIP, UK Independence Party och Cameron behöver nu stoppa flykten från hans parti till det här högerextrema populistiska partiet, så det här är ett utspel han gör för att göra detta. I själva verket är verkligheten en helt annan än den UKIP försöker beskriva. De hävdar ju att de här migrantarbetarna kommer och utnyttjar de brittiska välfärdsystemet men... när de i själva verket med minimilöner gör ett jobb som britterna själva inte gör.

ANMÄLAN

Anmälan är kritisk till att partiet UKIP, United Kingdom Independence Party, kallades för invandringsfientligt och högerextremt.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

SVT anser att inslagen överensstämmer med kravet på saklighet och anför i huvudsak följande.

UKIP grundades 1993 med motståndet mot Maastricht-fördraget som samlande politiska fråga. Från början fanns det diskussioner i brittisk politisk debatt om rasism och hur extremt partiet var. Grundaren Alan Sked avgick för att han ansåg att partimedlemmarna ”är rasister och infekterade av extrem-högern”.

Den nuvarande ledaren Nigel Farage har försökt strama upp partiets profil, bland annat genom att utesluta personer som uttalat sig rasistiskt eller haft kontakter med de högerextrema partierna British National Party och English Defence League. I *Aktuellts* inslag var Davis Camerons utspel om invandringsreglerna den centrala frågan. UKIP omnämndes endast i korthet för att sätta in Camerons uttalande i ett aktuellt och bredare politiskt sammanhang i Storbritannien.

I såväl brittisk som europeisk politisk debatt är det en allmän uppfattning att UKIP ska beskrivas som ett parti med EU-motstånd, invandringsfientlighet och högerpopulism som främsta kännetecken. Mer komplex är frågan om partiet kan ses som ”högerextremt”. I jämförelse med två andra brittiska högerpartier, British National Party och English Defense League, är UKIP mindre extremt, även om partiet har historiska rötter i den myllan. Däremot är det otvetydigt mer höger är Tory-partiet.

Uttrycket högerextremt kunde ha nyanserats mer än vad som blev fallet i inslaget, men ska ses mot bakgrund av situationen; en snabb direktrapport levererad med kort varsel i livlig stadsmiljö och med starkt begränsad tid i programmet.

Användningen av detta enskilda ord i en bisats i ett direktsänt inslag med annat huvudfokus, kan inte tillmätas en avgörande betydelse.

AKTUELLA BESTÄMMELSER

SVT ska utöva sändningsrätten sakligt och med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i televisionen (13 § i sändningstillståndet). Kravet på saklighet innebär främst att uppgifter som är av betydelse för framställningen ska vara korrekta och att framställningen inte får vara vilseledande, till exempel genom att väsentliga uppgifter utelämnas. SVT ska före sändning av program så noggrant som omständigheterna medger kontrollera sakuppgifter i programmet (13 § andra stycket i sändningstillståndet).

Granskningsnämnden får besluta att ett programföretag som brutit mot villkor i sitt sändningstillstånd på lämpligt sätt ska offentliggöra nämndens beslut (17 kap. 10 § radio- och tv-lagen).

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

I inslaget, som handlade om att premiärminister David Cameron ville strama åt invandringen från andra EU-länder, beskrevs UKIP som ett invandringsfientligt och högerextremt parti. Enligt granskningsnämndens mening har SVT inte visat tillräcklig grund för den beskrivning som gjordes av partiet i inslaget. Enligt nämnden strider därför inslaget mot kravet på saklighet i SVT:s sändningstillstånd.

Detta beslut har fattats av Kristina Ståhl, K-G Bergström, Leif Hedman, Nedjma Chaouche och Dag Mattsson efter föredragning av Tarek Touma.

På granskningsnämndens vägnar

Kristina Ståhl

Tarek Touma